



وزارت نفت، دانشگاه‌ها و دانش‌بنیان‌ها را در یک نظام جامع به خدمت می‌گیرد

پژوهش‌های دانشگاهی وارد قلب صنعت می‌شوند



پتروشیمی پارس



وزارت نفت در تازه‌ترین رویکرد خود، روند همکاری با دانشگاه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و نهادهای پژوهشی را از یک سازوکار سنتی و پروژه‌محور، به یک «نظام جامع نوآوری و فناوری» تبدیل کرده است؛ مسیری که با تدوین نقشه راه فناوری‌های اولویت‌دار، نگاشت نهادی، تعریف سازوکارهای حمایتی نوین و گسترش عمق ساخت داخل، نفس تازه‌ای به پیوند صنعت و دانشگاه داده است. **امیدشاکی** معاون مهندسی، پژوهش و فناوری وزیر نفت در گفت‌وگو با روزنامه ایران یکی از گسترده‌ترین برنامه‌های تحول فناورانه در صنعت نفت را روایت می‌کند؛ برنامه‌ای که قرار است پژوهش‌های دانشگاهی را از صفحات مقاله‌ها به قلب میادین عملیاتی نفت برساند، شکاف تاریخی میان آزمایشگاه و صنعت را پر کند و ایران را در بسیاری از فناوری‌های راهبردی به خودکفایی نزدیک‌تر سازد. امیدشاکی درباره این برنامه‌ها می‌گوید:

و پروژه‌های در TRL بالاتر (توسعه و نمونه‌سازی) به شرکت‌های دانش‌بنیان یا شرکت‌های صنعتی واگذار می‌شوند.

■ **مهم‌ترین اقدام‌هایی که در تدوین نقشه راه و نگاشت نهادی انجام می‌شود، کدام‌اند؟**

گام نخست، استخراج درخت فناوری و اولویت‌بندی است که در آن فناوری‌های کلیدی و حیاتی مورد نیاز در کل زنجیره ارزش صنعت نفت شناسایی و اولویت‌بندی می‌شوند. در مرحله بعدی، تعیین سطح آمادگی فناوری (TRL) برای هریک از فناوری‌های اولویت‌دار صورت می‌گیرد. بدین منظور، با بررسی پروژه‌های پیشین (در قالب مدیریت دانش)، میزان پیشرفت هر فناوری در کشور مشخص شد تا روشن شود که هر فناوری تا چه سطحی (برای مثال TRL3 یا TRL4) توسعه

■ **نقشه نیازهای فناورانه وزارت نفت چگونه تدوین شده است؟**
تدوین نقشه راه توسعه فناوری وزارت نفت یک فرآیند ساختاریافته و چند مرحله‌ای است که با هدف شناسایی و اولویت‌بندی فناوری‌های مورد نیاز در کل زنجیره ارزش صنعت نفت (شامل فرآیندهای بالادستی و پایین‌دستی) و عناوین پروژه‌های توسعه فناوری در چهار شرکت اصلی وزارت نفت صورت گرفته است که بخش نخست آن تدوین نقشه راه و نگاشت نهادی است.

■ **نگاشت نهادی به چه معناست؟**
نگاشت نهادی تعیین‌کننده نهاد متولی اجرای هر پروژه بر اساس سطح آمادگی فناوری (TRL) آن است؛ پروژه‌های در TRL پایین (پژوهش‌های بنیادی و کاربردی اولیه) غالباً به دانشگاه‌ها محول

ایران

۸۸